

Een vergelijkende analyse van de profielen van de kandidaten voor de verkiezingen van 2003, 2004, 2007, 2009 en 2010

Ine Vanlangenakker, Gert-Jan Put en Bart Maddens
Centrum voor Politicologie, K.U.Leuven
<http://soc.kuleuven.be/pol>

1. Inleiding en belangrijkste resultaten

Sinds de verkiezingen van 2003 verzamelen we informatie over het profiel van de Vlaamse kandidaten. De variabelen die we daarbij in kaart brengen zijn het geslacht, de leeftijd, het beroep, het al dan niet bekleden van een politiek mandaat op gemeentelijk of nationaal niveau, en de mate waarin de betrokkenen voor de eerste keer kandidaat zijn. In deze nota beschrijven we het profiel van de kandidaten voor de federale verkiezingen van 13 juni¹ en gaan we na hoe dit profiel evolueerde sinds 2003. Dit zijn de belangrijkste resultaten:

(1) Van 2003 tot 2007 werd de gemiddelde kandidaat steeds jonger, maar in 2009 kwam een einde aan die verjongingstrend, en dit wordt nu bevestigd. Bij de huidige verkiezingen zijn de kandidaten (met een gemiddelde leeftijd van 44,3) opnieuw even oud als in 2003: toen was de gemiddelde leeftijd precies dezelfde als vandaag. Net als bij vorige verkiezingen zijn de vrouwelijke kandidaten gemiddeld jonger dan de mannen, maar dit verschil wordt kleiner. Het is bijna een constante sinds 2003 dat de Sp.a de jongste kandidaten heeft en het Vlaams Belang de oudste.

(2) Het aantal vrouwelijke lijsttrekkers (24,5%) neemt lichtjes toe in vergelijking met de vorige verkiezingen. In 2003 waren er nog 26,2% vrouwelijke lijsttrekkers, maar dit cijfer zakte in 2004 tot 17,5%. In 2007 (23,8%) en 2009 (23,4%) steeg het percentage vrouwelijke lijsttrekkers opnieuw en deze trend zet zich verder in 2010.

(3) De bedienden en kaderleden enerzijds en beroepspolitici anderzijds zijn bij elke verkiezing veruit het meest vertegenwoordigd op de lijsten, gevolgd door de zelfstandigen. Arbeiders zijn altijd sterk ondervertegenwoordigd, met een percentage dat rond de 2% schommelt. Terwijl het Vlaams Belang vroeger altijd de partij was met de meeste arbeiders op de lijsten is dit vandaag LDD (met 7,1 %). De vertegenwoordiging van de niet-actieven op de lijsten vertoont een structureel dalende trend sinds 2003. Het Vlaams Belang heeft het meest niet-actieven (voornamelijk gepensioneerden) op de lijsten. LDD (34,5%) en Open VLD (30%) hebben veruit het grootste aantal zelfstandigen. Groen! heeft het hoogste aantal ambtenaren en leerkrachten (24,9%). Ook dat zijn constanten.

(4) Er is een duidelijke trend naar toenemende vervlechting tussen de federale en de regionale verkiezingen. Het percentage regionale parlementsleden dat nu kandidaat is voor de federale verkiezingen is beduidend hoger dan in 2007: toen was slechts 62,5% van de leden van het Vlaams Parlement kandidaat, vandaag zijn dat er 78%. Omgekeerd waren er bij de regionale verkiezingen vorig jaar beduidend meer federale parlementsleden kandidaat dan bij de regionale verkiezingen van 2004. In 2004 was slechts 56,8% van de federale Kamerleden kandidaat, in 2009 is dat procent gestegen tot 70,1%.

(5) Dat partijen voor de huidige verkiezingen erg weinig tijd hadden om de lijsten samen te stellen komt duidelijk tot uiting in de uitzonderlijk grote mate van 'recyclage' van oude kandidaten. Niet minder dan 62,8% van de kandidaten was ook al kandidaat in 2007 of 2009. In 2009 bestonden de lijsten slechts voor 40,4% uit gerecycleerde kandidaten (die kandidaat waren in 2004 of 2007). Het zijn vooral Sp.a

¹ De analyse had telkens betrekking op alle kandidaten van de partijen die in de voorafgaande legislatuur al minstens één parlements lid hadden. Voor de huidige verkiezingen betreft het alle kandidaten voor Kamer en Senaat van CD&V, Groen!, Open VLD, Lijst Dedecker, N-VA, SP.A en Vlaams Belang. In totaal gaat het om 1386 kandidaatstellingen. De 1386 plaatsen op de lijsten worden evenwel niet door evenveel personen ingevuld. Een politicus kan tegelijkertijd kandidaat zijn bij de effectieven en de opvolgers. In totaal zijn er 11 kandidaten die 2 keer kandidaat zijn (5 personen van Vlaams Belang, 3 personen van CD&V, 3 personen van LDD).

(74,7%), Groen! (73,7%) en Vlaams Belang (70,2%) die terugvallen op politici die al eerder kandidaat waren.

2. De Leeftijd

Tabel I geeft een overzicht van onze resultaten inzake leeftijd² van de kandidaten, met in de onderste rijen de gemiddelden sinds 2003. De gemiddelde leeftijd van de huidige kandidaten bedraagt 44,3 jaar. Van 2003 tot 2007 werd de gemiddelde kandidaat steeds jonger: 44,3 jaar in 2003, 43,7 jaar in 2004 en 43 jaar in 2007. Aan die verjongingstrend kwam in 2009 een einde. Toen steeg de gemiddelde leeftijd opnieuw naar 43,9 jaar. En die nieuwe trend wordt nu bevestigd: met een gemiddelde van 44,3 jaar zitten we opnieuw op hetzelfde niveau als in 2003.

Van 2003 tot 2007 daalde het aantal zestig-plussers systematisch, namelijk van 9,3 tot 6,4 %. In 2009 was er een opvallende toename van zestig-plussers, tot 10 % (grafiek I). Het was toen vooral die instroom van oudere kandidaten die de gemiddelde leeftijd deed stijgen. Dit is bij de huidige verkiezingen niet meer het geval. De kandidaten zijn nu gemiddeld ouder omdat er beduidend minder jonge kandidaten (min-dertigers) op de lijsten staan. Dit procent jonge kandidaten vertoonde een stijgende trend van 2003 (13,6 %) tot 2007 (15,9 %), stagneerde in 2009, en is nu gedaald tot 13,2%, dit is lager dan het niveau van 2003. In vergelijking met 2007 zijn er dus zowel minder jongere als oudere kandidaten. Anders gezegd: de spreiding van de kandidaten over de verschillende leeftijdsgroepen is kleiner geworden.

Tabel I De leeftijd van de kandidaten per partij in 2010, vergeleken met gemiddelde leeftijd in 2003, 2004, 2007 en 2009

	CD&V		Groen!		Open VLD		LDD		N-VA		Sp.a		Vlaams Belang		Alle partijen	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
21 – 30 j ³	21	10,6	35	17,6	22	11,8	29	14,6	33	16,7	26	13,3	15	7,6	181	13,2
31 - 40 j	51	25,8	50	25,3	55	29,4	42	21,2	39	19,7	57	29,3	41	20,7	335	24,4
41 - 50 j	62	31,3	56	28,3	64	34,2	71	35,9	54	27,3	64	32,8	69	34,8	440	32,1
51 - 60 j	54	27,3	42	21,2	35	18,7	41	20,7	46	23,2	40	20,5	40	20,2	298	21,7
61 j en +	10	5,0	15	7,6	11	5,9	15	7,6	26	13,1	8	4,1	33	16,7	118	8,6
Totaal	198	100	198	100	187	100	198	100	198	100	195	100	198	100	1372	100
Gem 10	44,4		43,4		43,2		43,8		45,4		42,1		47,4		44,3	
Gem 09	44,0 j		43,5 j		43,2 j		43,7 j		46,0 j		42,2 j		48,1 j		43,9 j	
Gem 07	41,1 j		42,3 j		43,4 j						40,5 j		46,4 j		43,0 j	
Gem 04	43,5 j		42,3 j		43,6 j						42,6 j		46,3 j		43,7 j	
Gem 03	43,8 j		42,6 j		44,4 j						42,1 j		46,3 j		44,3 j	

Net als bij alle vorige verkiezingen sinds 2003 zijn de Sp.a – kandidaten het jongst⁴. De gemiddelde Sp.a-kandidaat is 42,1 jaar. Die gemiddelde leeftijd wordt vooral omlaag getrokken door het relatief hoge aantal 31-40-jarigen bij de Sp.a. Ook Open VLD (met een gemiddelde van 43,2 jaar) en Groen! (met een gemiddelde van 43,4 jaar) pakken uit met relatief jonge lijsten. Groen! valt daarbij op als de partij met het hoogste aantal min-dertigers (17,6%).

Aan het andere uiterste staat het Vlaams Belang met relatief oude kandidaten: de gemiddelde leeftijd is 47,4 jaar en het percentage zestigplussers is, met 16,7%, veruit het hoogst. Ook dit is een constante: sinds 2004 is het Vlaams Blok/Belang keer op keer de partij met de oudste kandidaten. Net als in 2009 wordt het Vlaams Belang wat dat betreft op de voet gevolgd door de N-VA. Maar bij de N-VA valt het

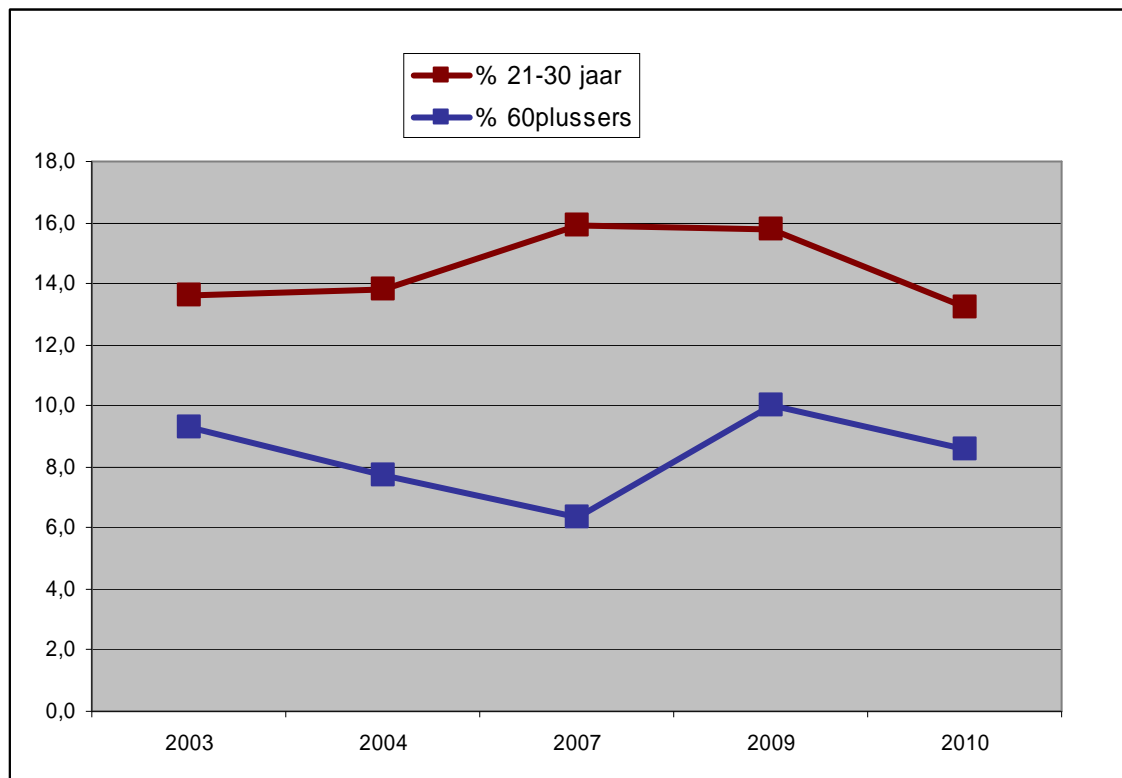
² Inzake leeftijd werden van 1372 van de 1386 kandidaten gegevens verzameld (98,9%).

³ Voor 2004 en 2009 : 18-30-jarigen.

⁴ De enige uitzondering is 2004, toen de Groen!-kandidaten net iets jonger waren.

op dat er weliswaar relatief veel zestigplussers zijn (13,1%), maar tegelijkertijd relatief veel min-dertigers (16,7%). Anders gezegd: de N-VA-kandidaten zijn opvallend goed gespreid over de leeftijdsgroepen, en dat was ook al zo in 2009.

Grafiek I % min-dertigers en zestigplussers op de lijsten in 2003, 2004, 2007, 2009 en 2010

3. Het geslacht

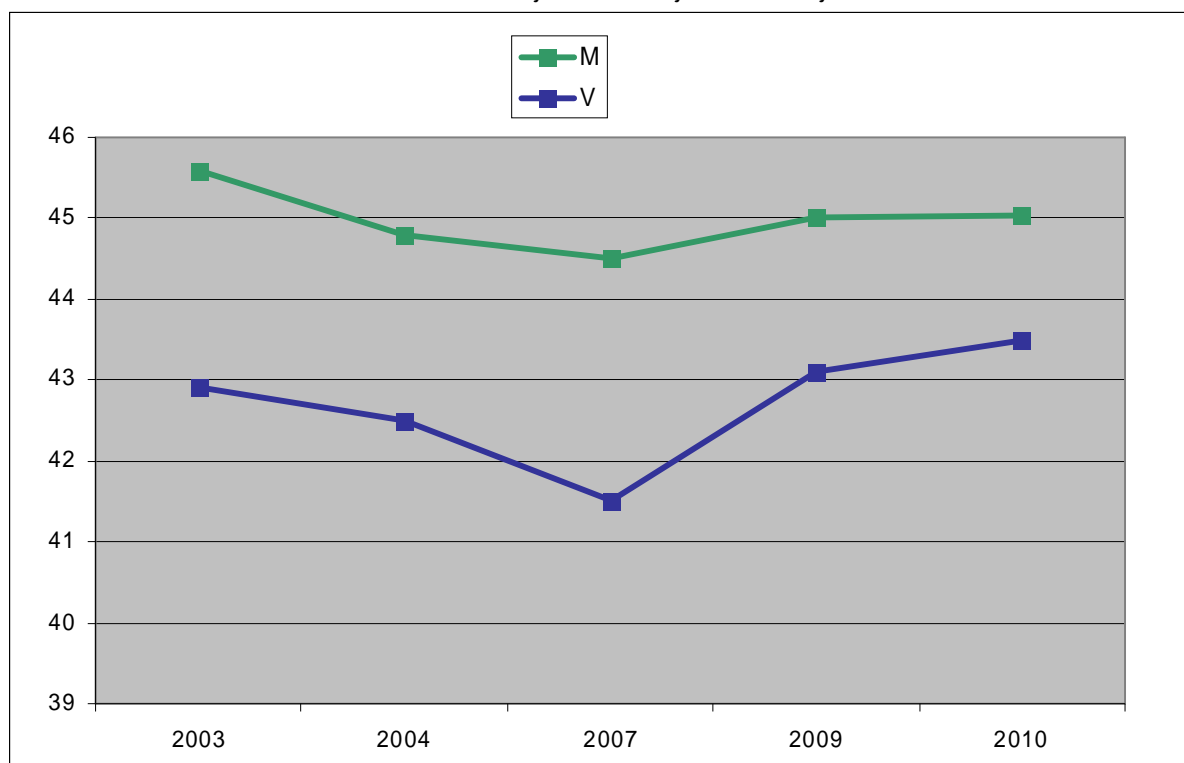
Als gevolg van de quotawet staan er sinds 2003 ongeveer evenveel mannen als vrouwen op de lijst. Sinds 2007 moeten de eerste twee kandidaten op de lijst (en op de lijst van opvolgers) van een verschillend geslacht zijn. Uit tabel II blijkt dat bij de huidige verkiezingen de vrouwen in slechts 24,5% van de gevallen op de eerste plaats staan. Groen! is het meest vrouwvriendelijk en heeft in 4 van 7 kieskringen een vrouwelijke lijsttrekker. CD&V, Sp.a en Open VLD hebben 2 vrouwelijke lijsttrekkers, N-VA en Lijst Dedeker hebben er één en Vlaams Belang heeft geen enkele vrouwelijke lijsttrekker.

Tabel II Aantal vrouwen als lijsttrekker in 2003, 2004, 2007, 2009 en 2010

	2003	2004	2007	2009	2010
CD&V	1 op 7	2 op 8	1 op 7	3 op 8	2 op 7
N-VA	2 op 7			2 op 8	1 op 7
Groen! (Agalev)	6 op 7	2 op 8	3 op 7	1 op 8	4 op 7
(Open) VLD	1 op 7	1 op 8	1 op 7	1 op 8	2 op 7
LDD	-	-	3 op 7	0 op 8	1 op 7
SLP (Spirit)				3 op 8	-
Sp.a	1 op 7	2 op 8	2 op 7	4 op 8	2 op 7
Vlaams Belang	0 op 7	0 op 8	0 op 7	1 op 8	0 op 7
ALLE PARTIJEN	26,2%	17,5%	23,8%	23,4%	24,5%

Het percentage vrouwen onder de lijsttrekkers neemt lichtjes toe in vergelijking met vorige verkiezingen, maar is wel nog lager dan in 2003. Toen waren er nog 26,2% vrouwelijke lijsttrekkers (voornamelijk omdat Agalev toen uitpakte met bijna uitsluitend vrouwen op kop), maar dit cijfer zakte in 2004 tot 17,5%. In 2007 (23,8%) en 2009 (23,4%) steeg het percentage vrouwelijke lijsttrekkers opnieuw en is het vergelijkbaar met dat van vandaag. Het Vlaams Blok/Belang is (wat het aantal lijsttrekkers betreft) bijna altijd de minst vrouwvriendelijke partij. De uitzondering is 2009 toen Vlaams Belang één vrouwelijke lijsttrekker had en LDD geen enkele.

Grafiek II Gemiddelde leeftijd van mannelijke en vrouwelijke kandidaten

Net zoals bij vorige verkiezingen stellen we vast dat de vrouwelijke kandidaten over het algemeen jonger zijn dan de mannelijke (zie grafiek II). Voor deze verkiezingen is de gemiddelde leeftijd bij de mannen 45 jaar. Het gemiddelde van de vrouwelijke kandidaten is 43,5 jaar. De stijgende trend van de leeftijd sinds 2007 tekent zich zowel bij mannen als bij vrouwen af. Maar bij de vrouwen is die meer uitgesproken dan bij de mannen. Ten opzichte van 2007 is de gemiddelde leeftijd van de vrouwen met 2 jaar toegenomen, bij de mannen is dat slechts 0,5 jaar. Het resultaat is dat mannelijke kandidaten vandaag gemiddeld iets jonger zijn dan in 2003 en vrouwelijke kandidaten iets ouder. Op die manier is de leeftijds kloof tussen mannen en vrouwen sinds 2007 afgenomen.

4. Beroep

Ook wat betreft het beroepsprofiel van de kandidaten is er niet veel nieuws onder de zon. Net als bij vorige Net als bij vorige verkiezingen vormen de beroepspolitici (31,1%) enerzijds en de bedienden en kaderleden (24,4%) anderzijds de grootste beroepsgroepen. Zelfstandigen en vrije beroepen (17,3%) vormen opnieuw de derde grootste groep. In vergelijking met vorige verkiezingen valt het percentage bedienden en kaderleden iets terug (van 27% naar 24,4%) terwijl het aantal beroepspolitici sterk toeneemt (van 23,1% naar 31,1%). Dit is grotendeels te wijten aan het hoge aantal kandidaten met een lokaal uitvoerend mandaat bij Sp.a en CD&V ten aanzien van 2009. Het procent beroepspolitici (ministers, parlementsleden en kandidaten met een uitvoerend lokaal mandaat) bereikt een recordhoogte sinds 2003.

Arbeiders zijn chronisch ondervertegenwoordigd op de lijsten en dat is deze keer niet anders. Met 2,6% zijn ze zelfs nog iets slechter vertegenwoordigd dan in 2009 (2,8%). De vertegenwoordiging van de niet-actieven op de lijsten vertoont een structureel dalende trend sinds 2003. In 2003 waren nog 12,5% van de kandidaten niet-actief, daarna daalde dit procent (met een kleine opvering in 2009 als gevolg van een stijging van de gepensioneerden) tot 7,8% vandaag. De gepensioneerden vormen telkens het grootste deel binnen die categorie.

Een vergelijking tussen de partijen bevestigt grotendeels de gangbare veronderstellingen. LDD (34,5%) en Open VLD (30%) hebben, net zoals bij vorige verkiezingen, veruit het grootste aantal zelfstandigen op hun lijsten. Groen! heeft opnieuw het hoogste aantal ambtenaren en leerkrachten (24,9%). CD&V springt uit de band met uitzonderlijk veel beroepspolitici (60,9%). Een nieuw fenomeen is dat er relatief veel arbeiders op de LDD-lijsten staan, namelijk 7,1%. Traditioneel spant het Vlaams Belang hier de kroon, maar dit keer moet die partij (met 4,7% arbeiders) LDD laten voorgaan. Het aantal arbeiders bij Sp.a (2,3%) is ongeveer even laag als in 2009 (3%). Net als bij vorige verkiezingen heeft het Vlaams belang veruit het grootst aantal niet-actieven op de lijsten (20,8%). Aangezien het hier grotendeels gepensioneerden betreft (12%) hangt dit logisch samen met het grote aantal zestigplussers op de Vlaams Belang-lijsten.

Tabel III De beroepsactiviteit van de kandidaten – algemeen profiel

	2003		2004		2007		2009		2010	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Niet-actieven	149	12.5	139	10.5	79	8.0	190	10.0	106	7,8
Thuiswerkend	59	5.0	39	2.9	18	1.8	23	1.2	21	1,5
Op pensioen	65	5.5	54	4.1	35	3.5	101	5.3	54	4,0
Student	14	1.2	31	2.3	25	2.5	55	2.9	22	1,6
Werkloos	11	0.9	15	1.1	1	0.1	11	0.6	9	0,7
Zelfstandigen – vrije beroepen	237	19.9	228	17.2	202	20.5	343	18.0	236	17,3
Zelfstandige	72	6.1	100	7.5	72	7.3	127	6.7	117	8,6
Vrij beroep	161	13.6	118	8.9	125	12.7	211	11.0	115	8,4
Landbouwer	4	0.3	10	0.8	5	0.5	5	0.3	4	0,3
Arbeiders	24	2.0	38	2.9	17	1.7	53	2.8	36	2,6
Bedienden – kaderleden	332	27.9	374	28.2	285	28.9	514	27.0	333	24,4
Bediende	253	21.3	304	22.9	211	21.4	418	22.0	283	20,8
Kaderlid	79	6.6	70	5.3	74	7.5	96	5.0	50	3,6
Ambtenaren – onderwijzend personeel	129	10.9	141	10.6	100	10.1	225	11.8	137	10,1
Ambtenaar	43	3.6	58	4.4	39	4.0	121	6.4	56	4,1
Onderwijzend personeel	86	7.2	83	6.3	61	6.2	104	5.4	81	5,9
Beroepspolitici	255	21.5	307	23.2	253	25.7	440	23.1	424	31,1
Fed. of reg. parlements lid	158	13.3	210	15.8	170	17.2	262	13.7	216	15,9
Fed. I of reg. minister	31	2.6	32	2.4	23	2.3	25	1.3	24	1,8
Lokaal uitv. mandaat	66	5.6	65	4.9	60	6.1	153	8.0	184	13,5
Kabinets- en partijmedewerkers	62	5.2	88	6.6	39	4.0	94	5.0	69	5,1
Kabinetsmedewerker	30	2.5	56	4.2	12	1.2	34	1.8	33	2,4
Partijmedewerker	32	2.7	32	2.4	27	2.7	60	3.2	36	2,7
Andere	-	-	10	0.8	11	1.1	45	2.3	21	1,5
Totaal	1.188	100.0	1.325	99.8	986	100.0	1904	100.0	1362	100

Tabel IV De beroepsactiviteit van de kandidaten per partij

	CD&V		Groen!		Open VLD		LDD		N-VA		Sp.a		Vlaams Belang	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Niet-actieven	6	3,0	20	10,2	3	1,6	16	8,1	15	7,7	6	3,2	40	20,8
Zelfstandigen – vrije beroepen	15	7,6	26	13,2	54	30,0	68	34,5	40	20,4	13	6,8	20	10,4
Arbeiders	2	1,0	1	0,5	2	1,0	14	7,1	3	1,5	5	2,3	9	4,7
Bedienden – kaderleden	29	14,7	58	29,4	23	11,9	69	35,0	46	23,5	44	23,2	64	33,3
Ambtenaren – onderwijzend personeel	10	5,1	49	24,9	12	6,2	6	3,0	31	15,8	17	8,9	12	6,3
Beroepspolitici	120	60,9	28	14,2	87	45,1	15	7,6	42	21,4	94	49,8	38	19,8
Kabinets- en partijmedewerkers	14	7,1	8	4,1	8	4,1	6	3,0	18	9,2	7	3,7	8	4,2
Andere	1	0,5	7	3,6	4	2,1	3	1,5	1	0,5	4	2,1	1	0,5

5. De gemeentelijke mandaten

Bij deze verkiezing worden 51,2% van de plaatsen ingenomen door kandidaten met een gemeentelijk mandaat (als burgemeester, schepen, gemeente- of districtraadslid)⁵. Dit percentage vertoont geen duidelijke trend sinds 2003: in 2003 namen de lokale mandatarissen 51,7% van de plaatsen in beslag, in 2004 46%, in 2007 zelfs 59,2% en in 2009 slechts 40,5%. De 51,2% van vandaag is dus niet speciaal hoog of laag.

Deze lokale mandatarissen zijn in de eerste plaats gemeente- of districtraadsleden (32,8% van alle kandidaten). Schepenen (13,1%) en burgemeesters (5,3%) volgen op de tweede en derde plaats.

Tabel V de gemeentelijke mandaten van de kandidaten

	# gemeentelijke mandatarissen op de lijsten		Burgemeesters		Schepenen		Gemeente- en districtraadsleden	
	#	%	#	%	#	%	#	%
CD&V	146	73,7	33	16,7	54	27,3	59	29,8
Groen!	75	37,9	1	0,5	10	5,1	64	32,3
Open VLD	135	68,2	20	10,1	40	20,2	75	37,9
LDD	24	12,1	1	0,5	2	1,0	21	10,6
N-VA	62	31,3	4	2,0	19	9,6	39	19,7
Sp.a	136	68,7	14	7,1	57	28,8	65	32,8
Vlaams Belang	132	66,7	0	0,0	0	0,0	132	66,7
ALLE PARTIJEN	710	51,2	73	5,3	182	13,1	455	32,8

Wanneer we de partijen vergelijken, dan blijkt vooral CD&V veel plaatsen aan lokale mandatarissen te geven: 73,7% van de plaatsen op CD&V-lijsten gaat naar politici met een gemeentelijk mandaat (16,7% naar burgemeesters, 27,3% naar schepenen en 29,8% naar gemeente- en districtraadsleden). Dit is een sterke toename in vergelijking met 2009, toen er maar 64,4% lokale mandatarissen waren bij CD&V. Net als in 2009 wordt CD&V wel op de hielen gezeten door Sp.a met 68,7% (tegenover 58,3% in 2009), Open VLD met 68,2% (tegenover 60,6% in 2009) en Vlaams Belang met 66,7% (tegenover 58% in 2009). De relatief nieuwe partijen, die nog niet zijn doorgegroeid op lokaal niveau, hebben het minst lokale mandatarissen op de lijsten. Bij N-VA zijn dat er 31,3%, bij LDD slechts 12,1%.

6. De nationale mandaten

Onder nationale mandaten verstaan we zowel de parlementsleden van Kamer, Senaat, Vlaams⁶, Brussels en Europees parlement, als de regeringsleden op de verschillende niveaus⁷. Zoals blijkt uit tabel VI worden bij de huidige verkiezingen 250 van de 1386 plaatsen ingenomen door (uittredende) nationale mandatarissen, dit is 18,0%. Dit is meer dan bij de vorige regionale verkiezingen (13,7%) en iets minder dan bij de vorige federale verkiezingen (21,9%).

Bij die 250 nationale mandatarissen zijn er 23 regeringsleden: elf van de federale regering, negen van de Vlaamse en drie van de Brusselse. Dit zijn alle Vlaamse leden van de federale regering, alle ministers van de Vlaamse regering en de drie Nederlandstalige leden van de Brusselse regering. Ook

⁵ Inzake lokale politieke activiteitsgraad werden van alle 1386 kandidaten de nodige gegevens verzameld.

⁶ Personen die tegelijk in het Vlaams Parlement en in de Senaat zetelen (de gemeenschapssenatoren) worden hier enkel geteld als Vlaams parlements lid.

⁷ Inzake het bekleden van een nationaal mandaat werden van alle 1386 kandidaten de nodige gegevens verzameld.

bij de vorige verkiezingen liep het aantal regeringsleden op de kandidatenlijsten hoog op. In 2009 waren alle ministers van de Vlaamse regering en ook de drie Nederlandstalige leden van de Brusselse regering kandidaat. Van de federale regering was enkel toenmalig eerste minister Herman Van Rompuy geen kandidaat. In 2007 stond enkel toenmalig Brussels minister Brigitte Grouwels niet op een lijst. In 2004 stonden alle (federale en regionale) ministers op een lijst. In 2003 tenslotte was Luc Van den Bossche de enige (federale of regionale) minister die niet opkwam.

Tabel VI de nationale mandaten van de kandidaten

	# plaatsen op de lijst	# nationale mandatarissen op de lijsten		Kamer		Senaat		Vlaams Parlement		Brussels parlement		Europees parlement		Ministers (federaal of regionaal)	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
CD&V	198	66	33,3	23	11,6	9	4,5	18	9,1	1	0,5	3	1,5	12	6,1
Groen!	198	17	8,6	4	2,0	2	1,0	7	3,5	2	1,0	1	0,5	1	0,5
Open VLD	198	43	21,7	15	7,6	5	2,5	14	7,1	1	0,5	3	1,5	5	2,5
LDD	198	13	6,6	4	2,0	1	0,5	8	4,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
N-VA	198	27	13,6	7	3,5	2	1,0	14	7,1	1	0,5	1	0,5	2	1,0
Sp.a	198	41	20,7	11	5,6	4	2,0	17	8,6	4	2,0	2	1,0	3	1,5
Vlaams Belang	198	43	21,7	17	8,6	6	3,0	18	9,1	1	0,5	1	0,5	0	0,0
ALLE PARTIJEN	1386	250⁸	18,0	81	5,8	29	2,1	96	6,9	10	0,7	11	0,8	23	1,7

CD&V heeft, met 33,3%, veruit het hoogste aantal nationale mandatarissen op de lijsten. In 2007 en 2009 had Vlaams Belang het hoogst aantal parlementsleden, dit jaar hebben 21,7% van hun kandidaten een nationaal mandaat. Ook bij Open VLD hebben 21,7% van de kandidaten een nationaal mandaat, bij Sp.a 20,7 %. Bij kleinere partijen als N-VA (13,6%), Groen! (8,1%) en LDD (6,6%) is dit percentage logischerwijze veel lager, omdat die partijen gewoonweg veel minder nationale mandatarissen hebben.

⁸ Het gaat hier om kandidaatstellingen. Vlaams Belang heeft 4 Kamerleden en 1 Senator dubbel op de lijst staan, CD&V 3 Kamerleden.

Tabel VII. Aantal parlementsleden dat meedoet aan de regionale en Europese per parlement

	# parlements- leden van de onderzochte partijen	aantal parlementsleden dat kandidaat is				
		#	%	%	%	%
			2010	2009	2007	2004
Kamer	88	74	84,1	70,1	85,2	56,8
Senaat ⁹	31	28	90,3	67,7	87,1	54,8
Vlaams Parlement	123	96	78,0	75,4	62,5	77,4
Brussels Parlement	17	10	58,8	94,1	35,3	100
Europees Parlement	14	11	78,6	92,9	78,6	91,7
TOTAAL	273	219	80,2	72,2	71,8	69,3

Naast het aantal plaatsen op de lijst dat wordt bezet door nationale mandatarissen, kunnen we ook nagaan hoeveel parlementsleden er kandidaat zijn in verhouding tot het totale aantal parlementsleden. In totaal is 80,2 % van de huidige (al dan niet uittreedende) parlementsleden kandidaat bij de komende verkiezingen. Dit is opvallend hoger dan in vorige jaren, toen het fluctueerde tussen 69,3% (2004) en 72,2% (2009). Het overgrote deel van de uittreedende Kamerleden (84,1%) en Senatoren (90,3%) is opnieuw kandidaat; dit zijn iets minder Kamerleden dan in 2007 (85,2%) maar wel iets meer Senatoren (87,1%). Van alle zetelende Vlaamse parlementsleden is 78% kandidaat en van alle Nederlandstalige Brusselse parlementsleden 58,8%. Hier zien we een zeer sterke stijging in vergelijking met 2007, toen slechts 62,5% en 35,3% van de respectievelijke regionale parlementsleden kandidaat was voor de federale verkiezingen. Vorig jaar was er trouwens een soortgelijke stijging (in vergelijking met 2004) voor wat betreft de federale parlementsleden die kandidaat waren voor de regionale verkiezingen. In 2004 was slechts 56,8% van de Kamerleden kandidaat, in 2009 is dat procent gestegen tot 70,1%. Deze cijfers tonen met andere woorden aan dat de vervlechting tussen de regionale en federale verkiezingen steeds sterker wordt.

7. Ook kandidaat in 2007 of 2009?

Ten slotte kunnen we, door de databestanden van 2007 en 2009 samen te leggen, ook de mate van 'recyclage' van kandidaten nagaan. Met andere woorden: hoeveel plaatsen op de lijst worden bezet door politici die ook reeds kandidaat waren bij de verkiezingen van 2007 en/of die van 2009? Dit vormt een aanduiding van de mate waarin de partijen bij de verschillende verkiezingen steeds in dezelfde vijver vissen bij de rekrutering van hun politiek personeel.

⁹ Gemeenschapssenatoren niet meegerekend.

Tabel VIII plaatsen ingevuld door kandidaten die al dan niet ook al kandidaat waren in 2007 en/of 2009, per partij

	# plaatsen op de lijst	Kandidaat in 2007 en/of 2009		Nieuwe kandidaten		Kandidaat in 2009 en 2010	
		#	%	#	%	#	%
CD&V	198	105	53,0	93	47,0	65	32,8
Groen!	198	146	73,7	52	26,3	134	67,7
Open VLD	198	115	58,1	83	41,9	89	44,9
Sp.a	198	148	74,7	50	25,3	124	62,6
Vlaams Belang	198	139	70,2	59	29,8	111	56,1
LDD	198	103	52,0	95	48,0	92	46,5
N-VA	198	114	57,6	84	42,4	113	57,1
ALLE PARTIJEN SAMEN	1386	870	62,8¹⁰	516	37,2	728	52,5

De lijsten bestaan voor bijna twee derden (62,8%) uit 'gerecycleerde' kandidaten, die ook al kandidaat waren in 2007 en 2009. De grote helft (52,5%) was ook al kandidaat in 2009. De mate van 'recyclage' is bij deze verkiezing uitzonderlijk groot. Want in 2009 bestonden de lijsten slechts voor 40,4% uit politici die al bij de vorige twee verkiezingen (2004 en/of 2007) kandidaat waren geweest.

De mate waarin de lijsten worden vernieuwd verschilt sterk van partij tot partij. Het zijn vooral Sp.a (74,7%), Groen! (73,7%), en Vlaams Belang (70,2%) die terugvallen op politici die al eerder kandidaat waren. Het aantal nieuwe kandidaten is het grootst bij LDD (48%) en CD&V (47%).

¹⁰ Indien ook rekening wordt gehouden met de verkiezingen van 2003 en 2004, zijn er 32,5% nieuwe kandidaten en 67,5% gerecycleerde kandidaten.